

Koroptev jávská - pár

Koroptev jávská – kohout

Mapka výskytu koroptve jávské

Koroptev běločelá

Mapka výskytu koroptve běločelé

Koroptev sumatránská poddruhu rolli – pár

problém si dříve celkem početně chované tři druhy, a to límcové, pruhokřídlé a rudohlavé opatřit. Bohužel i chovatelé, kteří je chovali, stárnou a řada již chovy zrušila. Posléze se podařilo dva nepříbuzné páry v Holandsku sehnat. Na základě zjištění o úbytku těchto ptáků v chovech jsme se po debatách s několika přáteli dohodli, že se pokusíme sehnat a dovézt, pokud to bude možné, více nepříbuzných párů od každého z těchto tří druhů: límcová, rudohlavá, pruhokřídlá. Jsou ještě relativně dostupné jak z hlediska odchovů, tak i z hlediska ceny. Nyní se pokusím stručně představit všech sedm druhů,

kteří se v evropských chovech v současnosti vyskytují.

Koroptev pruhokřídlá – *Arborophila brunneopectus* (Blyth, 1855). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako druh málo dotčený (least concern). Její početní stavy sice ubývají, nicméně zatím naštěstí pomalým tempem a díky poměrně velkému rozsahu výskytu jí nehrozí bezprostřední nebezpečí. Tvoří tři poddruhy: brunneopectus, henrici a albigula. Její délka činí 26 až 30 cm, váha kohouta je okolo 310 g, slípka váží okolo 260 g. Kohout i slípka jsou zbarveni shodně. V dubnu snáší 3–5 bílých vajec, inkubace

trvá 23 dnů. Výskyt: Kambodža, Čína, Laos, Myanmar, Thajsko, Vietnam, kde obývá lesy v nadmořské výšce od 500 do 1800 m. Zde si na zemi přehrabováním listů hledá potravu. Jedná se o třetí nejpočetnější chovaný druh v zajetí, zároveň ho můžeme chovat bez temperovaného zimoviště.

V současnosti v České republice tento druh chová pouze ZOO Praha.

Koroptev límcová (fokienská) – *Arborophila gingica* (Gmelin, 1789). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako druh téměř ohrožený (near-threatened). Bohužel, jako je tomu

Mapka výskytu koroptve sumatránské poddruhu rolli

Koroptev oranžovohrdlá – pár

Mapka výskytu koroptve oranžovohrdlé

Koroptev rudohlavá – pár

Koroptev rudohlavá – kohout

Mapka výskytu koroptve rudohlavé

u většiny druhů, mají její počty klesající tendenci, ale díky velkému území, které obývá, zatím není přímo ohrožena. Je endemickým druhem jihovýchodní Číny, kde obývá v rozptýlených populacích území v lokalitách Če-ťiang, Fuťien, Ťiang-si, Kuang-si a Kuang-tung. Jedná se o v zajetí nejhodněji chovaný druh *Arborophil*. Jako u většiny arborophil není ani u tohoto druhu vyvinut pohlavní dimorfismus, takže pohlaví bezpečně určí DNA. Kohoutek je větší, s širší hlavou. Červené okružní okolo oka má silnější a sytější vybarvení než slepička. V jarních měsících vždy ráno se kohoutek ozývá

svým charakteristickým hlasem, přičemž střídá vysoký a hluboký tón. Slípky volají podobně, ale jejich hlas má jinou tóninu. Délka těla činí 28 až 30 cm, váha kohouta je okolo 320 g, slípka váží okolo 250 g. Snáší v dubnu – červnu 3 až 5 bílých vajec, inkubace trvá 23 dnů. Typické lokality, které obývá, jsou husté smíšené lesy a bambusové křoviny ve výškách od 500 do 1700 m n. m. Jde pouze o husté zalesněné oblasti, kde zůstává po celý den na zemi v hustém podrostu. V noci hraduje ve větvích stromů. Živí se semeny rostlin, ovocem, malými měkkýši a různým drobným hmyzem.

V naší zemi několik kusů chovají pouze v ostravské zoo a dva soukromí chovatelé.

Koroptev jávská – *Arborophila javanica* (Gmelin, 1789). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako druh málo dotčený (least concern). Vytváří tři poddruhy: *javanica*, *bartelsi* a *lawuana*. Délka těla činí 28 cm, váha kohouta je asi 280 g, slípka váží okolo 250 g. Je endemitem, jak již název napovídá, ostrova Jáva, kde obývá horské lesy ve výškách 300 až 2500 m n. m. Slípka snáší 3 až 4 vejce, inkubace trvá 24 dnů. Přestože žije na poměrně malém území, je její výskyt v přírodě poměrně hojný a populace není

Hnízdo koroptve límcové

přímo ohrožena. V zimním období je nutné umístění tohoto druhu v temperovaném zimovišti. V zajetí je chován velmi vzácně a díky příbuznosti jsou odchovy velmi malé. Bez dovozu nové krve se tento druh v brzké době z voliér vytratí.

V naší zemi, pokud je mi známo, v současnosti není chován.

Koroptev běločelá – *Arborophila orientalis* (Horsfield, 1821). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako zranitelný (vulnerable) druh. Je endemitem východní Jávy, kde se vyskytuje v nadmořské výšce od 500 do 2000 m. Žije na poměrně malé ploše a pouze v několika lokalitách, patří mezi ohrožené druhy. Jeho počty se odhadují na méně než 5000 kusů. Délka těla činí 28 cm, váha kohouta je asi 275 g, slípka váží okolo 245 g. V evropských chovech je chován pouze velmi malý počet jedinců.

V ČR není tento druh zastoupen. I tento druh v brzké době v chovech v zajetí zcela vymizí.

Koroptev sumatránská – *Arborophila sumatrana* (Ogilvie-Grant, 1891). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako druh málo dotčený (least concern). Vytváří dva poddruhy – *sumatrana* a *rolli*. Vyskytuje se na poměrně velkém území na severu Sumatry a v Indonésii, kde obývá lesy ve výšce 500 až 2000 m n. m. A zatím není jeho populace díky velkému areálu rozšíření ohrožena. V evropských chovech se vyskytuje pouze poddruh *rolli*. Délka těla činí 29 cm, váha kohouta je okolo 300 g, slípka váží okolo 260 g. Snáší 3 až 6 vajec, inkubace trvá 23 dnů. Jak vyplývá z místa domoviny tohoto ptáka, je při jeho chovu nutné temperované zimoviště. Jeho početní stavy v zajetí jsou poměrně nízké.

V naší zemi, pokud je mi známo, v současnosti není chován.

Koroptev oranžovohrdlá – *Arborophila rufogularis* (Blyth, 1849). Tento druh má rozsáhlý areál rozšíření, díky čemuž je

jeho populace hodnocena jako druh málo dotčený (least concern). Vytváří šest poddruhů: *rufogularis*, *intermedia*, *tickelli*, *euroa*, *guttata*, *anamensis*. Výskyt: Himálaj, Indie, Myanmar, Čína, Laos a Vietnam, kde obývá lesy od 600 do 3500 m n. m. Délka těla činí 26 až 29 cm, váha kohouta je asi 380 g, slípka váží okolo 260 g. Populace (především díky velké ploše rozšíření) není přímo ohrožena.

Tento druh byl před několika málo lety dovezen do Beneluxu a zatím se daří odchovy, nicméně jejich cena je poměrně značná. V naší zemi, pokud je mi známo, v současnosti není chován.

Koroptev rudohlavá – *Arborophila torqueola* (Valenciennes, 1826). Populace tohoto druhu v přírodě je hodnocena jako druh málo dotčený (least concern) a je velmi stabilní díky rozsáhlému areálu rozšíření: Bhútán, Čína, Indie, Laos, Myanmar, Nepál a Vietnam. Vytváří čtyři poddruhy: *torqueola*, *millardi*, *batemani* a *griseata*. U tohoto druhu je jako u jednoho z mála *Arborophil* vyvinut pohlavní dimorfismus, takže kohoutka od slípky lze rozoznat poměrně záhy, asi po dvou měsících věku. Vyskytují se ve výškách od 1800 do 3000 m. Délka těla činí 28 až 30 cm, váha kohouta je 320 až 430 g, slípka váží 260 až 380 g. V dubnu – červnu snáší 3 až 5 bílých vajec, inkubace trvá 24 dnů. Jde o další druh, který může být chován bez temperovaného zimoviště.

Jedná se o v zajetí druhý nejpočetněji chovaný druh *Arborophil*. V ČR ho chovají tři chovatelé v počtu deseti kusů.

Vlastní zkušenosti s chovem

Já jsem choval dva druhy, a to límcové a rudohlavé. Oba se mi dařilo odchovat. *Arborophily* jsou monogamní ptáci, dospívají většinou v druhém roce života a u naprosté většiny druhů je zbarvení obou pohlaví totožné, dospělé slípky jsou jen o něco menší a mají užší hlavu. *Arborophily* se v přírodě živí semeny, kořínky rostlin, larvami, hmyzem, drobnými měkkýši. Koroptve velmi rády hřadují ve vyšších místech voliér. Před hnízděním jsem vždy do voliéry nasypal malý kbelíček asi na 10 cm nastříkaných větviček a *misanthusu*, kterou jsem k tomuto účelu sušil. Z tohoto materiálu si stavějí kulovitá hnízda. Z takto postaveného hnízda vykukuje slípce pouze hlava. Je velmi zajímavé sledovat ptáky při stavění hnízda, jež stavějí několikrát, přičemž staré hnízdo vždy rozbourají a znovu postaví v různých zákoutích voliéry. Toto bourání a budování po snesení prvního vejce ustává.

Chov těchto dvou druhů koroptví má oproti chovu obdobně velkých ptáků, jako

Slípka koroptve límcové na hníždě

jsou křepelové a orebice, jednu nespornou výhodu, která spočívá v možnosti bezproblémového chovu ve venkovních voliérách. Přirozeným prostředím, které koroptve obývají, jsou lesy. Z tohoto důvodu jim nevaří vlhčí lokality, na které jsou ze svých domovin adaptovány a které naopak naprosto nesvědčí orebicím ani severoamerickým druhům křepelů.

Co se týká krmiva, krmím kompletní krmnou směsí pro bažanty, do níž přidávám ještě směs pro holoubky od fy Kasper food. Dvakrát týdně podávám zofobasy nebo moučné červy.

Jsou to ptáci poměrně nenároční a lze je chovat ve smíšených voliérách s některými druhy bažantů. Choval jsem je ve společných voliérách s bažanty satyry Temminckovými, obecnými, Cabotovými, s bažanty pavími, šedými a palawanskými. Rozměry voliér u satyrů činí (délka × šířka × výška) 5 × 2 × 2 m, u bažantů pavích pak 3,5 × 1 × 2 m. Voliéry jsou částečně zastřešeny, ze tří stran mají závětrí a jsou osázeny bambusy, tújemí a pierisy. Zeleně ve voliérách si nevyšimají. Soužití nelze určit z jedné úspěšné smíšené voliéry, vždy záleží, jaká je povaha jednotlivých ptáků a jak si všichni ve voliére navzájem sednou. Jelikož každý pták je osobitý, musí se to vždy vyzkoušet. Co funguje v jedné voliére u dvou druhů, ve druhé voliére u stejných druhů s jinými ptáky fungovat nemusí. Problémy jsem zaznamenal u rudohlavých ve společné voliére s bažanty pavími (*polyplectron bicalcaratum*), kde kohoutek této koroptve slípce bažanta pavího skalpoval hlavu, takže došlo i na šití. Tento pár koroptví jsem proto umístil do samostatné voliéry. Druhý problém byl ve společné voliére límcových se satyry Temminckovými, kde mi límcová slípka ze snáškového košíku vyháněla slípku satyry Temminckova. Nicméně další voliéry ve stejném druhovém složení fungovaly bez problémů.

Slípka koroptve rudohlavé u hnízda

Kuřata koroptve límcové

V průběhu měsíce dubna začíná snůška, která může činit i více než deset vajec. Vejce jsou bílá a vzhledem k velikosti koroptve poměrně velká. Inkubace trvá u límcových 23 a u rudohlavých 24 dnů. Zpočátku jsem je nechával přirozeně odchovávat, ale kuřátka, která se vylíhnou, jsou malá a stávalo se mi, že mi z voliér zmizela. Jelikož se snažím vše odchovávat přirozenou cestou, tak pokud mi slípka nesedí, používám u bažantů jako kvočny zdobnělé kočinky, které se mi za léta, co se věnuji chovu, nejlépe osvědčily (a to jsem vystřídal minimálně deset různých plemen zdobnělé drůbeže). Bohužel kuřátka *Arborophil* jsou

příliš malá a u koček by hrozilo umačkaní, nezbylo mi tedy, než je odchovávat uměle. Teplota a vlhkost v automatické líhni (mnoho let používám s úspěchem líhni R COM a BRINSEA) po prvních 20 dnech byla 37,8°C a 48%, tři dny před líhnutím pak 37,6°C a 65%. Po vylíhnutí podávám vodu a po dvou dnech startovací krmivo GIBIER START od firmy IFRAMIX, které dlouhodobě používám a jsem s ním nadmíru spokojen. Krmím i svlečené moučné červy (zpočátku denně). Po třech týdnech podávám BŽ1 a přidávám ovesné vločky a červy obden. Po dalších cca třech týdnech přecházím na granule BŽ2 s ovesnými vloč-

kami a směsí zrnin pro holoubky od fy Kasper food. Po asi osmi týdnech lze již u rudohlavých určit pohlaví, u kohoutků se pod krkem objeví černá pírká, u slípky hnědá. U límcových je třeba k určení pohlaví DNA.

Všechny druhy *Arborophil* se kroužkují kroužky velikosti 8. Doufám, že se náš plán podaří a že pořídíme početnou životaschopnou populaci těchto krásných a zajímavých ptáků, ze kterých se budeme moci těšit.

Míla Stehlík – Benátky nad Jizerou
infotragopan@email.cz
Foto: Huub Dijkstra, Míla Stehlík

BIOSKA SEDLČANY, s. r. o.

NABÍZÍ

**chovatelům, zemědělským podnikům
a soukromým zemědělcům**

PRO LÍHNUTÍ A CHOV DRŮBEŽE

- ▶ **Líheň BIOSKA W 1000**
automatická regulace teploty, vlhkosti a naklápění, kapacita 1008 ks
- ▶ **Líheň BIOSKA W 336**
automatická regulace teploty, vlhkosti a naklápění, kapacita 336 ks
- ▶ **Líhně MONO PLAST 60**, kapacita 60 ks vajec
- ▶ **Líhně MONO 50**, automatické, kapacita 48 ks
- ▶ **Automatické líhně skříňové**
- ▶ **Tepelné zářiče Z 200, Z 300 a Z 500**
- ▶ **Elektrické kvočny KE 250 a KE 500/1**

Mono 50

Bioska W336

ZARUČENÁ LÍHNIVOST PROVĚŘENÁ TRADICÍ

Informace a objednávky ČR:

BIOSKA SEDLČANY, s. r. o., Havlíčkova 447, 264 01 Sedlčany, tel.: 00420 318 821 335, fax: 00420 318 821 426, e-mail: info@bioska.cz, www.bioska.cz

Zástupce pro prodej výrobků a náhradních dílů pro SR:

AG NÁRADIE-AGRODEAL, s. r. o., Bulharská 37/2, 917 01 Trnava, tel.: 335 531 501–5, p. Michal Švihorik – kl. 26